

Ca Paznic al Pietrei, mi-am petrecut întreaga viață căutând să mă sacrific. În secret mă tem că asta este calea lașului. Ieșirea cea mai ușoară.

— din sertarul 29-5, topaz

Norii ce se adunau de obicei la baza platoului Urith-irului lipseau astăzi, permițându-i lui Dalinar să privească în josul peretelui stâncos nesfârșit de sub temelia turnului. Nu vedea solul. Faleză părea să coboare la infinit.

Chiar și așa, nu reușea să vizualizeze la ce altitudine se aflau. Condeierele lui Navani puteau măsura înălțimea folosind aerul, dar cifrele lor nu-l mulțumeau. Voia să vadă. Chiar se aflau mai sus decât norii de deasupra Câmpiilor Sfărâmate? Sau aici, în munți, norii erau mai joși?

„Ce contemplativ ai ajuns la bătrânețe”, își zise, pășind pe una din platformele Porții Jurământului. Navani îl luă de braț, deși Taravangian și Adrotagia rămăseseră în urma lor pe rampă.

În timp ce așteptau, soția sa îl privi în ochi.

— Mai ești tulburat după ultima viziune?

Nu asta îi distrăgea atenția pe moment, dar încuviință. Într-adevăr, era îngrijorat. Oroare. Deși Părintele Furtunii

își reluase comportamentul încrezător, Dalinar nu putea da uitării amintirea puternicului spre scâncind speriat.

Navani și Jasnah se repeziseră cu lăcomie la relatarea lui despre întâlnirea cu zeul întunecat, deși se puseră cu toții de acord să n-o ofere publicului larg.

— Poate a fost un alt eveniment preplanificat, lăsat de Onoare pentru tine.

Dalinar clătină din cap.

— Oroare era *real*. Chiar am interacționat cu el.

— Poți să interacționezi cu oamenii în viziune. Nu însă cu Atotputernicul.

— Pentru că, în virtutea teoriei tale, Atotputernicul nu putea crea un simulacru complet al unui zeu. Nu. Am văzut eternitatea, Navani... o vastitate divină.

Se cutremură. Deciseseră nu mai recurgă pe moment la viziuni. Cine știe ce riscuri își asumau aducând mințile oamenilor acolo și expunându-le posibilei influențe ale lui Oroare?

„Desigur, nu știe nimeni până unde poate sau nu poate el să ajungă în lumea reală”, își zise Dalinar. Își ridică din nou privirea către soarele incandescent și către cerul albastru șters. S-ar fi așteptat ca, aflându-se deasupra norilor, să aibă o perspectivă mai vastă.

Taravangian și Adrotagia îi ajunseră în sfârșit din urmă, însoțiți de Undeunitoarea cea ciudată a regelui, femeia tunsă scurt pe nume Malata. Gărzile lui Dalinar încheiau coloana. Rial îl salută. Din nou.

— Nu trebuie să mă saluți ori de câte ori mă uit la tine, sergent, zise sec Dalinar.

— Încerc să fiu extraprudent, răspunse bărbatul cu pielea întunecată și tăbăcită, apoi îl salută din nou. N-aș vrea să fiu reclamat fiindcă am fost lipsit de respect.

— Nu ți-am zis pe nume, Rial.

— Oricum și-a dat seama toată lumea, Luminăție.

— I-auzi!

Sergentul zâmbi. Dalinar îi făcu semn să scoată dopul ploștii și adulmecă în căutarea alcoolului.

— E curată de data asta?

— Sigur că da! M-ați dojenit data trecută. E numai apă.

— Așa că alcoolul îl ții...

— În sticlută, să trăiți, zise Rial. În buzunarul de pe cracul drept al uniformei. Dar nu vă faceți griji! I-am pus bine dopul și am uitat complet că-i acolo. O s-o descopăr când o să îmi termin garda.

— Sunt convins!

Prințul o luă pe Navani de braț și-i urmară pe Adrotagia și Taravangian.

— Puteai să iei pe altcineva care să te păzească, îi șopti soția lui. Tipul ăla unsuros e... nepotrivit.

— Mie îmi place, recunosc Dalinar. Îmi amintește de niște prieteni de-ai mei din zilele de altădată.

Clădirea de control din centrul acestei platforme era la fel ca restul, cu un mozaic pe podea și cu mecanismul găurii de cheie pe peretele curbat. Modelele de pe podea însă erau glife ale cântului-din-zori. Clădirea aceasta era probabil asemeni celei din Thaylen și, odată declanșat mecanismul, avea să schimbe locul cu ea.

Zece platforme aici, zece în diverse părți ale lumii. Glifele de pe podea indicau că era posibil cumva să te transporti dintr-un oraș într-altul fără să mai treci prin Urithiru. Deocamdată nu descoperiseră cum anume, așa că pe moment fiecare poartă putea face schimbul numai cu geamăna ei și mai întâi trebuiau descuiate amândouă, de pe ambele părți.

Navani se duse direct la mecanismul de control. Malata i se alătură, uitându-se peste umărul ei în vreme ce umbla la gaura cheii, aflată în centrul unei stele cu zece vârfuri gravată pe o plăcuță de metal.

— Da, zise ea consultând niște notițe. Mecanismul este același ca al Porții către Câmpiile Sfârâmate. Trebuie să răsucești asta de aici...

Transmise ceva către Thaylen cu ajutorul distrestiei, apoi îi conduse din nou afară. O clipă mai târziu, clădirea străluci: Lumina de Furtună goni în jurul ei descriind un cerc, ca imaginea lăsată pe retină de o torță legănată în beznă. Apoi Kaladin și Shallan se iviră în prag.

— A mers! exclamă tânăra, ieșind afară cu pași vioi și clocotind de nerăbdare. Dacă am transfera numai clădirile de control, și nu toată platforma, am mai economisi ceva Lumină de Furtună.

În contrast cu ea, Kaladin o urmă călcând apăsător.

— Până acum am folosit Porțile Jurământului la capacitate maximă pentru fiecare transfer, zise Navani. Bănuiesc că nu-i singura greșală pe care am comis-o în legătură cu locul ăsta și cu mecanismele lui. În fine, acum că ați descuiat poarta din Thaylen de la capătul lor, ar trebui s-o putem folosi după pofta inimii, cu ajutorul unui Radiant, desigur.

— Domnule, regina este gata să te întâlnească, îi spuse Kaladin lui Dalinar.

Taravangian, Navani, Adrotagia și Malata intrară în clădire, deși Shallan coborî rampa ce ducea către Urithiru. Kaladin dădu s-o urmeze, dar prințul îl apucă de braț.

— Zborul înaintea zidului furtunii a decurs bine? întrebă el.

— Fără probleme, domnule. Sunt convins că va merge.

— Atunci, soldat, la următoarea furtună pornești către Kholinar. Contez pe tine și pe Adolin să-l împiedicați pe Elhokar să facă cine știe ce ispravă necugetată. Fii prudent! În orașul ăla se petrece ceva ciudat și nu-mi permit să te pierd.

— Da, domnule.

— În timp ce zbori, abate-te către ținuturile de pe brațul sudic al râului Cotitura Morții. Probabil că parshii le-au cucerit de-acum, dar de fapt sunt ale tale.

— ... domnule?

— Kaladin, ești Cristalpurător. Asta înseamnă că ești cel puțin de-al patrilea dahn, titlu care vine însoțit de

pământuri. Elhokar a găsit o porțiune frumoasă de-a lungul râului, care a revenit Coroanei anul trecut, după moartea luminlordului local fără moștenitori. Nu este la fel de mare ca altele, dar este a ta.

Căpitanul părea înmărmurit.

— Sunt sate pe pământul acela, domnule?

— Șase sau șapte și un târg destul de important. Râul ăsta este unul dintre cele mai de nădejde din Alethkar. Nu seacă nici măcar în timpul liniștii-de-la-mijloc. A fost o rută bună pentru caravane. Oamenilor tăi le va merge bine.

— Domnule, știți că nu vreau această povară!

— Dacă-ți doreai o viață fără poveri nu trebuia să fi rostit jurămintele, zise Dalinar. Când este vorba de lucrurile astea, nu avem de ales, fiule. Asigură-te că ai un intendent bun, condeiere înțelepte și oameni de nădejde de-al cincilea și-al șaselea dahun care să conducă așezările. Eu unul o să socot că am fost norocoși – inclusiv tu – dacă, atunci când se vor termina toate astea, încă vom mai avea un regat care să ne împovăreze.

Kaladin încuviință lent.

— Familia mea este în nordul Alethkarului. Acum că m-am antrenat să zbor cu furtunile, vreau să mă duc să-i aduc după ce termin misiunea din Kholinar.

— Deschide Poarta Jurământului de-acolo și îți promit că vei avea cât timp dorești. Dar ascultă-mă: cel mai bun lucru pe care îl poți face acum pentru familia ta este să împiedici ca Alethkarul să fie cucerit.

Conform rapoartelor sosite prin distrestie, Pustiitorii înaintau încet spre nord și capturaseră cea mai mare parte a Alethkarului. Relis Ruthar încercase să adune forțele alethi rămase în țară, dar fusese împins către Herdaz, suferind înfrângeri dinaintea Contopiților. Însă Pustiitorii nu omorau civili. Familia lui Kaladin ar fi trebuit să fie relativ în siguranță.

Căpitanul coborî rampa în pas alergător și Dalinar îl privi, gândindu-se la propriile lui poveri. Odată ce regele

și Adolin reveneau din misiunea de salvare a Kholinarului, trebuia să se ocupe de aranjamentul propus de Elhokar cu privire la titlul regal. Nu vorbise cu nimeni despre asta, nici măcar cu înalții prinți.

O parte din el știa că putea pur și simplu să pună planul în aplicare de acum, numindu-l pe Adolin înalt prinț și retrăgându-se, dar amâna. Aceasta ar fi fost despărțirea finală de pământul său natal. I-ar fi plăcut măcar să contribuie mai întâi la eliberarea capitalei.

Dalinar li se alătură celorlalți în clădirea de control și-i făcu semn Malatei. Ea își chemă Cristalsabia și o introduse în lăcașul ei. Metalul plăcii se remodelă, luând forma Sabiei. Făcuseră teste și, deși pereții clădirii erau subțiri, nu puteai vedea vârful armei ieșind pe partea cealaltă. Lama se topea în interiorul mecanismului.

Femeia se opinti și împinse mânerul Sabiei în lateral. Peretele interior al clădirii se roti. Podeaua de sub mozaicuri prinse să strălucească, luminându-le ca pe vitralii. Ea își opri arma în poziția potrivită și, o străfulgerare luminoasă mai târziu, ajunseseră. Dalinar ieși din clădirea micuță pe o platformă din îndepărtatul Thaylen, un port de pe coasta apuseană a unei mari insule sudice din apropierea Ținuturilor Înghețate.

Aici, platforma ce înconjură Poarta Jurământului fusese transformată într-o grădină de sculpturi, dar cele mai multe zăceau pe jos sfărâmate. Regina Fen îl aștepta pe rampă împreună cu suita ei. Probabil că Shallan îi spusese să rămână aici pentru cazul în care transferul exclusiv al camelei nu ar fi funcționat.

Platforma se afla pe înălțimile orașului și, apropiindu-se de margine, Dalinar observă că panorama era excelentă. Dar priveliștea făcu să i se oprească respirația.

Thaylenul era o metropolă muntoasă precum Kharbranthul, amplasată cu spatele la un munte, la adăpost de marile furtuni. Deși prințul nu mai vizitase orașul până acum, se uitase pe hărți și știa că acesta constase odinioară doar

din secțiunea numită acum Districtul Străvechi, care avea o formă distinctă, datorată modului cum fuseseră cioplite rocile cu milenii în urmă.

De atunci, orașul depășise cu mult granițele acelea. O secțiune mai coborâtă, numită Districtul de Jos, se îngrămădea pe stâncile de la temelia zidului: o fortificație lată și scundă amplasată înspre vest, care cobora de pe falezele muntoase dintr-o parte a orașului către dealurile submontane din cealaltă parte.

Deasupra și dincolo de Districtul Străvechi, orașul se extinsese pe o serie de terase suprapuse. Aceste Districte de la Mansardă se încheiau cu maiestuosul District Regal din vârful orașului, plin cu palate, conace și temple. Pe nivelul acela se afla platforma Porții Jurământului, la marginea nordică a orașului, aproape de falezele ce dădeau spre ocean.

Cândva orașul trebuie să fi fost uimitor, dată fiind arhitectura lui magnifică. Astăzi, Dalinar fusese șocat din cu totul alt motiv. Zeci... ba nu, sute de clădiri se prăbușiseră. Zone întregi se transformaseră în ruine când clădirile mai înalte, doborâte de Furtuna Eternă, se surpaseră peste ele. Ceea ce fusese odinioară unul dintre cele mai frumoase orașe din tot Rosharul, cunoscut pentru arta, comerțul și marmura lui excelentă, era fisurat și spart ca o farfurie scăpată de o servitoare neatentă.

Ca o ironie a sorții, multe clădiri modeste de la baza orașului, aflate la adăpostul zidului, supraviețuiseră furtunii. Dar faimoasele docuri ale Thaylenului se aflau dincolo de aceste fortificații, pe mica peninsulă vestică a orașului. Regiunea fusese cândva intens dezvoltată, cel mai probabil plină cu depozite de mărfuri, taverna și prăvălii. Toate din lemn.

Fuseseră măturate complet. Numai dărâmăturile mai rămăseseră.

„Părinte al Furtunii!“ Nu era de mirare că Fen se împotrivise solicitărilor lui. Majoritatea distrugerilor fuseseră

provocate de cea dintâi Furtună Eternă. Thaylenul era mai expus ca alte așezări, pentru că-i lipsea uscatul care să domolească goana furtunii pe deasupra oceanului vestic. În plus, multe clădiri fuseseră construite din lemn, mai ales în Districtele de la Mansardă. Un lux posibil într-un loc ca Thaylenul, care până acum nu avusese parte decât de vijelii moderate.

Furtuna Eternă venise de cinci ori, deși următoarele ei sosiri fuseseră, din fericire, mai blânde decât prima. Dalinar nu se grăbi, privind bine totul înainte să-și conducă grupul către rampa unde îl aștepta regina Fen, cu un alai de condeiere, ochi-luminoși și gârzi. Alături de ea se afla prințul ei consort, Knakl, un thaylen vârstnic cu mustăți și sprâncene asortate, care coborau încadrându-i fața. Purta o vestă și o căciuliță și era însoțit de două ardente pe post de condeiere.

— Fen, zise prințul cu blândețe. Îmi pare rău.

— S-ar părea că am trăit prea mult în lux, spuse regina și Dalinar fu surprins de accentul ei; nu fusese prezent în viziuni. Îmi amintesc că în copilărie mă temeam că toți locuitorii celorlalte țări vor descoperi ce frumos era aici, cu vreme blândă și furtuni modeste. Mă temeam că într-o zi vom fi copleșiți de imigranți.

Se întoarse către orașul ei și oftă încet.

Cum o fi fost să trăiești aici? Încercă să se imagineze locuind într-o casă care nu semăna cu o fortăreață. Clădiri de lemn cu ferestre mari. Acoperișuri necesare numai ca să te apere de ploaie. Auzise oamenii glumind că în Kharbranth trebuia să agăți un clopot afară ca să afli când a sosit o mare furtună, fiindcă altfel o ratai. Din fericire pentru Taravangian, orientarea vag sudică a orașului său prevenise o distrugere de asemenea proporții.

— Hai să facem un tur! zise Fen. Cred că sunt câteva locuri demne de văzut care încă au rămas în picioare.

Dacă e ceva permanent, vreau să las mărturie despre soțul și copiii mei. Wzmal, cel mai bun bărbat pe care l-ar putea iubi o femeie. Kmakra și Molinar, adevăratele nestemate ale vieții mele.

— din sertarul 12-15, rubin

— Templul lui Shalash, zise Fen, gesticulând pe când intrau.

Lui Dalinar i se părea la fel ca toate celelalte pe care i le arătase ea: un spațiu mare cu tavan înalt, boltit și vase imense cu cărbuni. Aici ardenții ardeau mii de glife ocrotitoare din partea oamenilor care îl implorau pe Atotputernic să aibă milă și să-i ajute. Fumul se acumula sub cupolă, apoi se strecura prin găurile din acoperiș ca apa prin ciur.

„Câte rugăciuni am ars noi pentru un zeu care nici nu mai e aici?” își zise prințul tulburat. „Sau le primește altcineva în locul lui?”

Dalinar încuviință politicos în timp ce Fen îi povestea despre originile străvechi ale clădirii și-i înșira pe regii și reginele ce fuseseră încoronați aici. Îi explică semnificația desenelor complicate de pe peretele din spate și-i conduse pe margini, ca să privească sculpturile. Păcat că vreo

câteva statui aveau fețele sfărâmate. Cum ajunsese furtuna până la ele?

Când terminară, îi conduse înapoi afară, în Districtul Regal, unde îi așteptau palanchinele. Navani îl înghionti.

– Ce-i? întrebă el încet.

– Nu te mai încrunta!

– Nu mă încrunt.

– Te plictisești.

– Nu mă... încrunt!

Ea ridică o sprânceană.

– Șase temple? zise el. Orașul ăsta este practic o ruină, și noi vizităm templele!

În fața lor, Fen și consortul ei urcară în palanchinul lor. Până acum, singura contribuție a bărbatului la acest tur fusese să stea în spatele lui Fen și, ori de câte ori ea spunea ceva ce i se părea important, să le facă semn condeierelor să consemneze în analele oficiale.

Kmakl nu avea sabie. În Alethkar asta ar fi indicat că bărbatul – cel puțin unul de rangul său – era Cristalpurător, dar aici nu era cazul. Thaylenah avea doar cinci Săbii și trei Armuri, fiecare deținută de o familie străveche care jurase să apere tronul. Nu ar fi fost mai bine ca Fen să-l ducă într-un tur ca să vadă Cristalele alea?

– Te încrunți..., zise Navani.

– Asta se așteaptă din partea mea, spuse Dalinar, indicându-i pe ofițeri și condeiere.

Un grup de soldați aflați aproape de fruntea alaiului îl urmărea pe prinț cu un interes vizibil. Poate că adevăratul scop al turului era să le dea ochi-luminoșilor un prilej de a-l studia.

Palanchinul pe care îl împărțea cu Navani mirosea a flori de mugur-de-stâncă.

– Procesiunea de la un templu la altul este tradițională în Thaylen, îi zise ea încet, în timp ce purtătorii ridicau palanchinul. Vizitarea tuturor zece permite un tur al Districtului Regal și este o reafirmare nu foarte subtilă a

devotamentului tronului față de vorinism. În trecut au avut probleme cu biserica.

— Îți înțeleg. Crezi că dacă-i explic că și eu sunt eretic o să înceteze cu pompa asta?

Navani se aplecă în față în micul palanchin și-și puse mâna liberă pe genunchiul său.

— Dragul meu, dacă modul ăsta de a gândi te irită, putem trimite un diplomat.

— Sunt un diplomat.

— Dalinar...

— Asta este datoria mea în prezent. *Trebuie* să-mi fac datoria. Ori de câte ori am ignorat-o până acum, s-a întâmplat ceva groaznic. Îi luă mâna într-ale lui. Mă plâng pentru că în compania ta pot să nu mă feresc. O să-mi reduc încrunțările la minimum, îți promit.

În timp ce purtătorii palanchinului îi cărau cu îndemănare în susul unor trepte, Dalinar privi pe fereastră. Secțiunea superioară a orașului făcuse față destul de bine furtunii, căci majoritatea clădirilor erau din piatră zdravănă. Dar unele se fisuraseră și câteva acoperișuri se surpaseră. Palanchinul trecu pe lângă o statuie căzută, care se rupsese la nivelul gleznelor și se prăbușise de pe o platformă peste Districtele de la Mansardă.

„Orașul ăsta a fost mai grav afectat decât spun rapoartele”, își zise el. „Gradul ăsta de distrugere este unic. Este numai din cauza lemnului și a lipsei unor construcții care să mai reducă din forța furtunii? Sau e mai mult de-atât?” Unele rapoarte despre Furtuna Eternă spuneau că nu existau vânturi, ci doar fulgere. Altele, în mod șocant, raportau că nu ploua, dar că din cer cădeau tăciuni aprinși. Furtuna Eternă varia foarte mult, chiar și în cursul aceleiași treceri.

— Probabil că pentru Fen e reconfortant să facă ceva familiar, îi zise Navani încet când opriră iarăși și purtătorii palanchinului îi lăsară jos. Turul acesta este o reamintire a zilelor de dinainte ca orașul să sufere asemenea orori.

El încuviință. Dacă se gândea la asta, parcă era mai ușor să îndure ideea vizitării unul alt templu.

Afară, o descoperiră pe Fen ieșind din palanchinul ei.

– Templul lui Battah, unul dintre cele mai vechi din oraș. Dar, desigur, cea mai frumoasă priveliște de aici este Simulacrul lui Paralet, marea statuie care... Se întrerupse și Dalinar îi urmări privirea până la picioarele de piatră ale statuii din apropiere. A! În fine!

– Hai să vedem templul, o îndemnă prințul. Ai zis că este unul dintre cele mai vechi. Care sunt cele mai vechi?

– Numai templul lui Ishi este mai vechi, zise ea. Dar nu o să stăm prea mult nici aici, nici acolo.

– Nu? întrebă Dalinar, observând că fumul rugăciunilor nu se ridică din acoperiș. Clădirea e șubrezită?

– Clădirea? Nu, nu clădirea.

Doi ardenti obosiți se iviră și coborâră treptele. Robele le erau pline de pete roșii. Dalinar privi spre Fen.

– Te superi dacă întru oricum?

– Dacă dorești.

Urcând treptele împreună cu Navani, prințul simți un miros purtat de vânt. Un miros de sânge, amintindu-i de câmpul de luptă. Odată ajuns în capătul de sus al scârilor, îl întâmpină o priveliște familiară. Podeaua de marmură era acoperită cu sute de răniți întinși pe saltele, cu durerospreni ridicându-se printre ei ca mâini portocalii, vânoase.

– După ce spitalele obișnuite s-au umplut, am fost siliți să improvizăm, zise Fen, oprindu-se în ușă, alături de el.

– Atât de mulți? exclamă Navani, ducându-și la gură mâna interzisă. Nu pot fi trimiși acasă, să se vindece alături de familia, măcar unii dintre ei?

Dalinar citi răspunsul în suferința oamenilor. Unii așteptau să moară: aveau hemoragii interne sau infecții scăpate de sub control, semnalate de mici putredospreni roșii pe piele. Alții nu mai aveau case, lucru dovedit de familiile ghemuite în jurul unui părinte sau copil rănit.

Furtunul! Prințul aproape că se simți rușinat gândindu-se cât de bine făcuseră ai lui față Furtunii Eterne. Când se răsuca în cele din urmă ca să plece, fu cât pe ce să dea peste Taravangian, care se aținea în cadrul ușii ca o nălucă. Fragil, înfășurat în robe moi, monarhul vârstrnic plângea fără să se ascundă, privind mulțimea din templu.

— Te rog! zise el. *Te rog!* Chirurghi mei sunt în Vedenar. E un drum scurt prin Porțile Jurământului. Lasă-mă să-i aduc aici! Lasă-mă să ușurez această suferință!

Fen își strânse buzele într-o linie subțire. Fusese de acord să se întâlnească cu ei, dar asta nu o făcea membră a coaliției lui Dalinar. Însă cum putea răspunde unei asemenea rugăminți?

— Ajutorul tău va fi apreciat, spuse ea.

Dalinar își reținu un zâmbet. Lăsându-i să activeze Poarta Jurământului, ea cedase cu un pas. Acesta era încă unul. „Taravangian, ești o comoară!”

— Dă-mi o condeieră și o distrestie! zise regele. O s-o pun pe Radianta mea să aducă neîntârziat ajutoare.

Regina dădu ordinele necesare, iar consortul ei le făcu semn condeierelor să-i consemneze spusele. În timp ce se întorceau la palanchine, Taravangian rămase pe trepte, privind orașul de dedesubt.

— Maiestate? întrebă Dalinar, oprindu-se.

— Îmi văd căminul aici, Luminlordule, răspunse bătrânul și-și lipi o mână tremurândă de peretele templului, în căutare de sprijin. Clipesc și parcă văd Kharbrantul distrus de război și mă întreb: „Ce trebuie să fac pentru a-i salva?”

— O să-i apărăm, Taravangian, îți jur!

— Da... Da, te cred, Ghimpe Negru. Inspiră adânc și păru să se înmoaie și mai tare. Cred că... cred c-o să rămân aici să-mi aștept chirurghi. Vă rog, continuați!

Regele se așeză pe trepte și ceilalți se îndepărtară. Ajuns lângă palanchinul său, Dalinar privi înapoi și-l văzu pe bătrân cu mâinile împreunate în poală, cu capul plin de pete

aplecat, aproape ca și cum ar fi îngenuncheat dinaintea unei glife de rugăciune aprinse.

Fen se apropie. Sprâncenele ei albe și ondulate se agitau în vânt.

— Chiar și după accidentul lui, tot e mai capabil decât îl crede lumea. Am zis-o de multe ori.

Prințul încuviință.

— Dar se comportă ca și cum orașul ăsta ar fi un cimitir, continuă femeia. Nu este cazul. Îl vom reconstrui din piatră. Inginerele mele plănuiesc să ridice ziduri în fața fiecărui district. O să ne punem din nou pe picioare. Însă trebuie s-o luăm înaintea furtunii. Pierderea subită a forței de muncă este ceea ce ne-a încetinit. Parshii noștri...

— Armata mea ar putea să vă ajute să curățați dărâmturile, să cărați pietre și să reconstruiți, zise Dalinar. Spune un singur cuvânt și vei avea la dispoziție mii de mâini dor-nice!

Regina nu răspunse, dar prințul surprinse câteva murmure din partea tinerilor soldați și a servitorilor ce așteptau lângă palanchine. Dalinar își lăsă privirea să stăruie asupra lor, remarcând unul anume. Înalt pentru un thaylen, cu ochi albaștri și sprâncenele pieptănate și trase înapoi, către ceafă. Uniforma scrobită îi era croită în stilul local, cu un veston mai scurt care se încheia strâns în partea superioară a pieptului.

„Probabil că este fiul ei”, își spuse Ghimpele Negru, studiind trăsăturile tânărului. Conform tradiției thaylene, era un simplu ofițer, și nu moștenitorul. În acest regat monarhia nu era ereditară.

Moștenitor sau nu, acest tânăr era un personaj important. Șopti ceva batjocoritor și ceilalți îl încuviințară, murmurând și aruncând priviri către Dalinar.

Navani îi trase un ghiont și-l privi întrebător.

„Mai târziu”, îi zise el, mișcându-și tăcut buzele, apoi se răsuci către Fen.

— Deci templul lui Ishi este și el plin de răniți?

— Da. Poate am putea sări peste partea asta.

— Nu m-ar deranja să văd cartierele mai joase ale orașului, spuse prințul. Poate marele bazar despre care am auzit atâtea?

Navani tresări și Fen înțepeni.

— Deci... era lângă docuri, nu? zise Dalinar, privind câmpia plină de dărâmături din fața orașului.

Presupusese că bazarul se afla în Districtul Străvechi, în partea centrală a orașului. Pesemne că ar fi trebuit să fie mai atent la hărțile alea.

— Am pregătit gustări în Curtea lui Talenelat, spuse Fen. Trebuia să fie ultima oprire a turului nostru. Să mergem direct acolo?

Prințul încuviință și urcă din nou în palanchine. Înăuntru, el se aplecă spre Navani și zise încet:

— Regina Fen nu este autoritatea absolută.

— Nici fratele tău nu avea puterea *absolută*.

— Da, dar monarhia thaylenă este mai rea. În fond, consiliile de negustori și ofițeri navali sunt acelea care aleg noul monarh. Ele se bucură de multă influență în oraș.

— Da. Ce vrei să zici cu asta?

— Înseamnă că ea nu poate să accepte de una singură solicitările mele, spuse Dalinar. Nu poate să fie de acord cu ajutorul armatei, atât timp cât există în oraș elemente care cred că eu sunt pus pe cucerire.

Descoperi niște nuci într-un compartiment din brațul scaunului său și începu să le ronțăie.

— Nu avem timp să așteptăm un eventual dezgheț politic, zise Navani, făcându-i semn să-i dea și ei nuci. Teshav s-ar putea să aibă rude în oraș pe care să poată conta.

— Putem încerca asta. Sau... am eu o idee.

— Implică să tragi niște scatoalce cuiva?

El încuviință. Asta o făcu să ofteze.

— Se așteaptă la un spectacol. Vor să vadă ce va face Ghimpele Negru. Regina Fen... și ea s-a comportat la fel în

viziuni. Nu s-a deschis până nu i-am arătat adevărata mea față.

— Adevărata ta față nu trebuie să fie cea a unui ucigaș, Dalinar.

— O să încerc să nu omor pe nimeni, zise el. Trebuie doar să le dau o lecție. O demonstrație.

„O lecție. O demonstrație.”

Cuvintele îi stăruiră în minte și se pomeni privind îndărăt, printre amintiri, către ceva încă neclar, imprecis. Ceva... în legătură cu Riftul și cu... Sadeas?

Amintirea pieri, cufundându-se din nou în uitare. Subconștientul său dădu îndărăt din fața ei și prințul tresări ca pălmuit.

În direcția aceea... în direcția aceea exista *durere*.

— Dalinar, zise Navani, presupun că este posibil să ai dreptate. Poate că dacă oamenii te văd purtându-te politicos și calm, nu e bine pentru mesajul nostru.

— Alte încruntături, atunci?

Ea oftă.

— Alte încruntături.

El zâmbi larg.

— Sau un zâmbet, adăugă femeia. Din partea ta, un zâmbet poate fi chiar mai neliniștitor.

Curtea lui Talenelat era un scuar spațios de piatră dedicat Puterii-Pietrei, Heraldul Soldaților. Templul se afla la capătul unor trepte, dar nu avură nicio șansă să-l vadă pe dinăuntru, fiindcă intrarea principală se prăbușise. În cadrul ei era înțepenit un bloc mare și dreptunghiular de piatră care odinioară constituise pragul de sus.

Pereții exteriori erau acoperiți cu basoreliefuri superbe, ce-l înfățișau pe Heraldul Talenelat ținând piept unui val de Pustiitori. Din păcate, erau brăzdate de sute de crăpături. O arsură imensă din partea de sus a peretelui indica locul unde fulgerul straniu al Furtunii Eterne lovise clădirea.

Niciun alt templu nu suferise asemenea daune. Era ca și cum Oroare i-ar fi purtat pică în mod special acestuia.

„Talenelat. El a fost cel pe care l-au abandonat. Cel pe care eu l-am pierdut...”, își zise Dalinar.

— Am niște treburi de care trebuie să mă ocup, spuse Fen. Comerțul către oraș a fost serios perturbat, așa că nu am cine știe ce ospăț să vă ofer. Nuci, fructe, pește sărat. V-am așternut masa ca să vă puteți bucura de ea. O să mă întorc mai târziu să discutăm. Între timp, servitorii mei vă vor sta la dispoziție.

— Mulțumesc, zise prințul.

Amândoi știau că ea îl făcea în mod deliberat să aștepte. Nu mult, poate o jumătate de oră. Nu suficient ca să fie o insultă, dar destul cât să demonstreze că ea era în continuare adevărata autoritate a locului, oricât de puternic ar fi fost el.

Deși își dorise să rămână cu oamenii ei, se pomeni iritat de strategiile astea. Fen și consortul său se retraseră, lăsându-i pe ceilalți membri ai suitei să se bucure de mâncare.

Dalinar decise să caute ceartă.

Fiul lui Fen era ce-i trebuia. Părea cel mai critic dintre nemulțumiți. „Nu vreau să par eu agresorul”, își zise Dalinar, trăgându-se mai aproape de tânăr. „Și ar trebui să mă prefac că nu am ghicit cine e.”

— Templele au fost drăguțe, spuse Navani alăturându-i-se. Dar nu prea ți-au plăcut, nu-i așa? Voiai să vezi ceva mai cazon.

O deschidere excelentă.

— Ai dreptate, zise el. Tu, de colo! Lord căpitan, nu-mi stă în fire să pierd timpul. Arată-mi zidul orașului! Asta ar fi ceva cu adevărat interesant.

— Vorbești *serios*? întrebă fiul lui Fen într-o alethi cu accent pronunțat, în care cuvintele se contopeau.

— Întotdeauna. Ce? Armata voastră este într-o formă atât de proastă, încât ți-e rușine să mă lași s-o văd?

— N-o să-i permit unui general inamic să inspecteze fortificațiile noastre.

— Fiule, nu sunt dușmanul tău.

— Tiranule, nu sunt fiul tău!

Dalinar afișă o resemnare demonstrativă.

— Soldat, ai stat după coada mea toată ziua, rostind cuvinte pe care am ales să nu le aud. Te apropii de o linie și, dac-o depășești, o să capeți un răspuns.

Tânărul șovăi, dovedind că era capabil să se stăpânească într-o oarecare măsură. Cântări situația în care urma să se pună și decise că recompensa merita riscul. Să-l umilească pe Ghimpele Negru și poate să-și salveze orașul... sau așa vedea el lucrurile.

— Regret numai că n-am vorbit suficient de tare ca să-mi auzi insultele, despotule! se răsti el.

Prințul oftă zgomotos, apoi începu să-și descheie haina uniformei, rămânând numai în flanela comodă de dedesubt.

— Nu Cristale, zise tânărul. Săbii obișnuite.

— Cum dorești.

Fiul lui Fen nu avea Cristale, deși ar fi putut împrumuta unele, dacă Dalinar ar fi insistat. El însă prefera lucrurile așa.

Tânărul își mască nervozitatea cerându-i unuia dintre servitorii săi să traseze un cerc pe sol cu ajutorul unei pietre. Rial și gărzile lui Dalinar se apropiară, cu presimțiospreni șerpuind nervoși în urma lor. Prințul le făcu semn să se retragă.

— Nu-l răni, îi șopti Navani și, după o ezitare, adăugă: Dar nici să nu pierzi.

— Nu vreau să-l rănesc, zise Dalinar, dându-i vestonul lui. Nu pot să-ți fac promisiuni la partea cu pierdutul.

Ea nu înțelegea, dar cum să înțeleagă? Nu putea pur și simplu să-i tragă tânărului o mamă de bătaie. N-ar fi făcut decât să le demonstreze tuturor că era un huligan.

Intră în cerc și-l străbătu, socotind câți pași putea face fără să fie silit să iasă din el.

— Am zis săbii, spuse tânărul cu arma în mână. Unde ți-e sabia?

— O s-o facem prin avantaj alternativ, schimbând la trei minute, zise Ghimpele Negru. Până la prima rană. Poți să începi.

Tânărul încremeni. Avantaj alternativ. Urma să aibă la dispoziție trei minute înarmat, împotriva lui Dalinar neînarmat. Dacă bărbatul rezista fără să fie rănit sau scos din cerc, avea să dispună de trei minute în situația inversă: el înarmat, tânărul neînarmat.

Era o inegalitate ridicolă, de obicei întâlnită la antrenamentele cu sabia, când oamenii se pregăteau pentru situații în care se puteau pomeni neînarmați, înfruntând un inamic înarmat. Și acolo nu se foloseau arme adevărate.

— Ăăă, zise tânărul. O să folosesc mai bine un cuțit.

— Nu-i nevoie. Sabia-i numai bună.

Tânărul se holbă la el. Cântecul și poveștile vorbeau despre bărbați neînarmați care se opuseseră eroic mai multor inamici cu armele în mâini, dar în realitate era incredibil de dificil să te lupți până și cu un singur adversar înarmat.

Fiul lui Fen strânse din umeri.

— Oricât mi-aș dori să fiu acela care-l învinge pe Ghimpele Negru în condiții cinstite, o să accept o luptă incorectă, zise el. Dar pune-ți oamenii să jure că, dacă nu se termină cu bine pentru tine, n-o să fiu acuzat de asasinat! Tu însuși ai stabilit condițiile.

— S-a făcut, spuse Dalinar și privi către Rial și ceilalți soldați.

Aceștia salutară și rostiră jurământul.

O condeieră thaylenă se apropie ca să fie martoră la duel. Numără, dădu startul și tânărul se repezi imediat spre prinț, rotindu-și sabia de parcă ar fi fost pus pe fapte mari. Era bine. Dacă acceptai o asemenea provocare, nu șovăiai.

Dalinar evită lovitura și adoptă o postură de luptă, deși nu intenționa să se apropie suficient ca să încerce să-l apuce. În vreme ce condeiera anunța timpul care trecuse, prințul

continuă să evite atacurile, învârtindu-se la marginea ringului, atent să nu calce dincolo de linie.

Deși agresiv, fiul lui Fen demonstra o oarecare prudență. Probabil că l-ar fi putut forța pe Dalinar să iasă din ring, dar, în loc s-o facă, îl tot testa. Atacă din nou și bărbatul se feri din nou de sabia șuierătoare.

Tânărul deveni îngrijorat și frustrat. Poate dacă ar fi fost înnorat ar fi observat strălucirea stinsă a Luminii de Furtună pe care o absorbise prințul.

Când numărătoarea inversă se apropie de sfârșit, tânărul deveni mai frenetic. Știa ce-l așteaptă. Trei minute singur în ring, neînarmat, împotriva Ghimpelui Negru. Din șovăitoare, atacurile lui deveniră hotărâte, apoi desperate.

„Bine“, își zise bărbatul. „Acum e momentul!“

Numărătoarea inversă ajunsese la zece și tânărul se repezi la el cu un ultim efort, dând tot ce avea.

Dalinar se îndreptă, se relaxă și-și ținu brațele pe lângă trup, în așa fel încât publicul să vadă că intenționat nu se ferise. Apoi păși în întâmpinarea loviturii tânărului.

Sabia îi pătrunse în piept, chiar în stânga inimii. Prințul icni din pricina impactului și a durerii, dar reușise să încaseze lovitura în așa fel încât să nu-i atingă șira spinării.

Sângele îi năpădi un plămân și Lumina de Furtună se repezi să-l vindece. Tânărul părea șocat, ca și cum – în ciuda a toate – nu s-ar fi așteptat și nu și-ar fi dorit să dea o lovitură decisivă.

Durerea pieri. Dalinar tuși, scuipă sânge în lături, apoi îl prinse pe tânăr de încheietură, înfigându-și sabia mai adânc în piept.

Tânărul dădu drumul mânerului armei și se împletici îndărăt cu ochii holbați.

– A fost o lovitură bună, zise Ghimpele Negru cu vocea înecată și gâfâind. Am văzut cât de îngrijorat erai la final; în cazul altora, tehnica ar fi avut de suferit.

Fiul reginei căzu în genunchi, privind în sus către Dalinar care se apropiase, dominându-l cu silueta lui. Sângele

se prelingea pe la marginile rănii îmbibându-i cămașa, până când Lumina de Furtună reuși să-i vindece rănile externe. Prințul aspiră suficientă ca să strălucească până și la lumina zilei.

Curtea amuțise. Condeierele rămăseseră cu gurile căscate. Soldații duseră mâinile la săbii, în timp ce în jurul lor se împrăștiau șocspreni ca triumphiuri mici.

Cu brațele încrucișate, Navani îi adresă un zâmbet vicel.

Dalinar luă sabia de mâner și o trase afară, iar Lumina de Furtună se repezi să vindece rana.

Spre meritul lui, tânărul se ridică în picioare și se bălbâi:

— Ghimpe Negru, e rândul tău. Sunt gata.

— Nu, m-ai rănit.

— Pentru că m-ai lăsat.

Prințul își scoase cămașa și i-o aruncă tânărului.

— Dă-mi cămașa ta și hai să ne socotim chit!

Tânărul prinse cămașa însângerată și-l privi nedumerit.

— Fiule, n-am ce face cu viața ta, zise Dalinar. Nu vreau orașul sau regatul tău. Dacă *aș fi vrut* să cuceresc Thaylenah, nu *aș veni* la voi cu un zâmbet pe față și cu promisiuni de pace. Ar trebui să știi măcar atâta lucru, dată fiind reputația mea.

Se răsuci către ofițerii, ochii-luminoși și condeierele care priveau. Își îndeplinise țelul. Îl venerau și se temeau de el. Îi avea la degetul mic.

De aceea fu șocat când își descoperi propria *nemulțumire* sinceră. Din cine știe ce motiv, fețele astea înfricoșate se dovediră o lovitură mai gravă decât cea de sabie.

Mânios și rușinat din motive pe care încă nu le înțelegea, se întoarse pe călcâie și se îndepărtă, urcând treptele ce duceau din curte către templul de deasupra. Navani se apropie să-i vorbească, dar el îi făcu semn să-l lase în pace.

Singur. Avea nevoie de un moment de singurătate. Urcă spre templu și acolo se răsuci și se așeză pe trepte, reze-mându-și spinarea de blocul de piatră căzut în cadrul ușii.

Părintele Furtunii tuna undeva în străfundul minții lui. Și dincolo de sunetul ăla era...

Dezamăgire. Ce anume realizase mai adineauri? Afirmase că nu voia să cucerească acest popor, dar ce mesaj transmiteau acțiunile lui? „Sunt mai puternic decât voi. Nu trebuie să mă lupt cu voi. Vă pot strivi fără nicio ostenală.”

Așa trebuia să te simți când veneau Cavalerii Radianți în orașul tău?

Dalinar simți greața răscolindu-i măruntaiele. Jucase asemenea scene de zeci de ori în viața lui, de la recrutarea lui Teleb în tinerețe, până la a-l convinge cu de-a sila pe Elhokar că nu voia să-l omoare și, mai de curând, până la a-l sili pe Kadash să se lupte cu el în sala de antrenamente.

Dedesubt, oamenii se adunaseră în jurul fiului lui Fen și discutau cu însuflețire. Tânărul își masa pieptul ca și cum el ar fi fost cel rănit.

În adâncul minții sale, prințul auzi același glas insistent. Cel pe care îl auzise de la începutul viziunilor.

Unește-i!

— Încerc, șopti Dalinar.

De ce nu putea convinge pe nimeni în mod pașnic? De ce nu-i putea face pe oameni să-l asculte fără să fie nevoie să-i umple mai întâi de sânge sau, dimpotrivă, să-i șocheze cu propriile lui răni?

Oftând, se lăsă pe spate și-și odihni capul pe pietrele templului năruit.

Unește-ne! Te rugăm!

Fusese... o altă voce. O sută de voci suprapuse, adresându-i aceeași rugămintă, atât de încet, încât de-abia le auzea. Închise ochii, încercând să distingă sursa acelor voci.

Piatra? Da, percepea bucăți de piatră îndurerate. Dalinar tresări. Auzea sprenul *templului*! Pereții acestei clădiri existaseră ca o singură entitate vreme de secole. Acum, bucățile crăpate și năruite sufereau. Se percepeau în continuare pe ele însele ca fiind un set minunat de sculpturi, nu o

fațadă ruinată, cu bucăți desprinse și împrăștiate de jur împrejur. Târneau să devină din nou o singură entitate intactă.

Sprenul templului plângea pe mai multe voci, ca oamenii care își plângeau trupurile mutilate pe câmpul de luptă. „Furtuni! Tot ce-mi imaginez trebuie să aibă de-a face cu distrugerea? Moarte, cadavre mutilate, fum în aer și pietre stropite de sânge?”

Căldura pe care o simțea înăuntrul său îi spunea că nu. Se ridică și se răsuci, plin de Lumină de Furtună, apoi apucă piatra prăbușită care bloca intrarea. Cu un efort, răsuci blocul până se putu strecura dedesubt pe vine și-și lipi umerii de el.

Inspiră adânc, apoi împinse. În scrâșnet de piatră, ridică blocul până în partea de sus a ușii. După ce îl săltă suficient, își aduse palmele chiar deasupra capului. Cu un strigăt și o ultimă efortare, își puse la lucru picioarele, spattele și brațele și împinse blocul în sus din toate puterile. Lumina de Furtună clocoti înăuntrul lui și încheieturile îi cedară, apoi se vindecară în timp ce apropia treptat piatra de locul ei de deasupra ușii.

Simțea templul îndemnându-l să continue. Își dorea atât de tare să fie iarăși întreg! Dalinar mai absorbi Lumină de Furtună, cât de multă putu, golind fiecare nestemată pe care o adusesse cu el.

Sudoarea îi șiroia pe față, dar apropie blocul suficient cât să se simtă din nou ca un întreg. Puterea i se prelinse din brațe în bloc, apoi se răspândi în restul pietrei.

Sculpturile se reîntregiră.

Tocul superior din mâinile lui se ridică și se potrivi la locul său. Lumina umplu fisurile din rocă și le uni, în timp ce deasupra capului său țâșneau gloriospreni.

Când strălucirea păli, fațada maiestuoasă a templului – inclusiv intrarea și basorelieful fisurat – fusese reparată. Dalinar o privi, fără cămașă și learcă de sudoare, și se simți cu douăzeci de ani mai tânăr.

Nu, bărbatul care fusese cu douăzeci de ani în urmă n-ar fi putut face asta.

„Legăturifăurar.“

O mână i se așeză pe braț: degetele moi ale lui Navani.

– Dalinar... ce ai făcut?

– Am ascultat.

Puterea era bună la mai multe, mult mai multe, nu doar la distrugere. „Am ignorat asta. Am ignorat răspunsurile care se aflau chiar sub nasul nostru.“

Privi peste umăr și zări mulțimea care urca treptele și se aduna în jurul lui.

– Tu, îi zise Dalinar unei condeiere. Tu ai scris la Urithiru și ai trimis după chirurgii lui Taravangian?

– D... da, Luminăție, zise ea.

– Scrie din nou! Trimite după fiul meu Renarin!

Regina Fen îl găsi în curtea templului lui Battah, cel cu statuia cea mare prăbușită. Fiul ei, purtând cămașa însângerată a lui Dalinar înnodată în jurul taliei ca pe un brâu bizar, conducea o echipă de zece oameni cu frânghii. Tocmai puseseră la loc șoldurile statuii. Dalinar extrăgea Lumină de Furtună din sfere împrumutate, sudând piatra laolaltă.

– Cred c-am găsit brațul stâng! strigă un bărbat de dedesubt, unde se prăbușise cea mai mare parte a statuii, trecând, din câte se pare, prin acoperișul unei vile.

Echipa de soldați și ochi-luminoși din jurul prințului chiui entuziasmată și se repezi pe trepte în jos.

– Nu mă așteptam să-l găsesc pe Ghimpele Negru fără cămașă și... jucându-se de-a sculptorul? zise regina Fen.

– Nu pot să dreg decât obiecte neînsuflețite, spuse Dalinar epuizat, ștergându-și mâinile pe o cârpă prinsă în talie.